

Projekt Womancraft Naiste osavõtt 5. Raamprogrammist jaanuar 1999 – september 2001

Euroopa Liidu Teadus- ja Arendustegevuse 5. Raamprogramm (5RP) on Euroopa kõige olulisem koostööprogramm teaduslik-tehnoloogilise arendustegevuse valdkonnas.

Eesti liitus Raamprogrammiga 31. mail 1999. aastal. Eesti teadlased osalesid aktiivselt ka juba 4. Raamprogrammis (1994–1998), kus Eestist osalevaid organisatsioone kokku oli 59. Kuid peamisteks grandid saajateks tollal olid ülikoolid ja teadusasutused.

Erinevalt eelkäijast üritab 5RP tunduvalt enam kaasa haarata teaduslike ideede ellurakendajaid ja teadusuuringute tulemuste kasutajaid. Just selleks on välja töötatud lihtsustatud osalustingimused väike- ka keskmise suurusega ettevõtetele. Lisaks on Raamprogrammi elluviija Euroopa Komisjon seadnud endale eesmärgiks suurendada naiste osavõttu Euroopa teadus- ja arendustegevusest.

Naiste osavõtt

Naised moodustavad 51% Euroopa elanikkonnast, kuid nende osalus tehnoloogilise innovatsiooni ja selle tulemusena tekkiva rikkuse loomisel on olnud pehmelts oeldes tagasihoidlik. Seetõttu jääb kasutamata suur osa naiste ajupotentsiaalidest ja paljude oskused seisavad jõude. Vaid ligi 6% väikese ja keskmise suurusega ettevõtetest, kes on osalenud Euroopa Liidu 5. Raamprogrammis on olnud naiste poolt juhitud. Euroopa kannatab otseselt soolisest disbalanseeritusest eriti tehnoloogia ja inseneriteaduste vallas, kus senisest suurem naiste osakaal suurendaks otseselt innovaatsiooni läbi erinevate stiilide ja lähenemiste probleemidele.

Eestis on naised osalenud edukalt nn. traditsioonilistel naiste aladel nagu sotsiaalteadused ja meditsiin. Kuid naiste juhitud ettevõtete arv, kes on osalenud 5RP-s on veelgi väiksem kui Euroopa keskmine, ulatudes vaid 4 protsendini. Seetõttu osaleb Eesti Euroopa Komisjoni finantseeritavas Womancraft projektis, mille eesmärgiks on julgustada ja toetada naiste juhitud väikese ja keskmise suurusega ettevõtete osavõttu raamprogrammist.

Womancraft projekt

Austria, Itaalia, Suurbritannia ja Eesti 5RP kontaktisikud on moodustanud konsortsiumi Euroopa naisteorganisatsioonidega, et aidata naistevõtjatel kirjutada projektitaotlusi. Projekti algfaasis kogutakse igas osalevas riigis kokku informatsioon ettevõtete kohta, mida juhid, omavad või kontrollivad naised. Paralleelselt uuritakse kui paljud neist on osalenud varasemate raamprogrammide projektikonkurssides.

Projekti teiseks tegevuseks on läbi viia ühe-aastane uurimustöö põhjustest, miks nii vähesed naised juhid teaduse ja tehnoloogiaarenduse alast rahvusvahelist koostööd Euroopa Liidu liikmesriikides. Assotsieerunud riikidest otsustati uurimus läbi viia ühes riigis – Eestis.

Kitsamalt on uuritavaks grupiks valitud naiste poolt juhitud või kontrollitud väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid tehnoloogiaga seotud tootmisest ja erinevalt tavast teha koostööd erialaliitude ja assotsiatsioonidega valiti seekord projekti konsultantideks teadusele ja tehnoloogiale spetsialiseerunud naiste organisatsioonid. Sellisteks organisatsioonideks on AWISE (Association of Women in Science and Engineering) Londonis ning WiTEC (Women in Science, Engineering & Technology) Sheffieldis.

Koostatud naiste juhitud ettevõtete andmebaasi põhjal viiakse naistevõtjatega läbi intervjuud eesmärgiga välja selgitada millised on olnud tõsised takistused neile osalemaks tehnoloogiaarenduse projektikonkurssidel. Projekt annab intervjuude kaudu võimaluse tutvustada naistele lähemalt Euroopa teadus- ja arendustegevust ja selles osalemise võimalusi ja kasulikkust. Eriti on see oluline Eesti naistevõtjatele, kes on seni väga vähe kokku puutunud EL raamprogrammide ja tehnoloogiaarenduse alase tegevusega. Projekti partnerid konsulteerivad huvitatud naistevõtjaid projektitaotluste kirjutamisel 5. Raamprogrammi. Lõppeesmärgiks on saavutada teatud hulk projektitaotlusi Eesti naistevõtjatel 5. Raamprogrammi projektikonkurssile. Eesti naistevõtjad, kes on huvitatud osalemast Euroopa Liidu 5. Raamprogrammis palume kontakteeruda Eesti projektijuhiga (vaata pöördel).

WOMENCRAFT

**Naiste juhitavate projektide osakaal
kogu Eesti osalusest 5RP-s**

Programm	Kogu osalus	Naiste osalus	% kogu osalusest	Naiste edukus	Edukuse määr %	Andmed puuduvad
Elukvaliteet	150	30	20	7	23	0
Infotehnoloogia	72	3	4	0	0	12
Jätkusuutlik majanduskasv	19	2	11	0	0	2
Keskfond & Energeetika	129	21	16	8	50	2
Rahvusvaheline koostöö	14	2	14	1	50	0
VKE & Innovatsioon	36	4	11	1	25	5
Inimpotentsiaali arendamine	59	25	42	11	44	0
Kokku	473	87	18	28	32	21

**Naiste juhitavate
VKE-de osalus 5RP-s**

Programm	Kogu VKE osalus	Naiste VKE osalus	% kogu osalusest	Edukaid naiste VKE	Edukuse määr %
Elukvaliteet	12	1	9	1	100
Infotehnoloogia	16	0	0	0	0
Jätkusuutlik majanduskasv	7	0	0	0	0
Keskfond & Energeetika	10	0	0	0	0
Rahvusvaheline koostöö	0	0	0	0	0
VKE & Innovatsioon	6	0	0	0	0
Inimpotentsiaali arendamine	3	2	75	1	50
Kokku	54	3	6	2	67

Naiste osalus organisatsiooni tüübi järgi

Organisatsiooni tüüp	Naiste osalus	% kogu naiste osalusest
Ülikoolid ja teadusasutused	52	60
Ettevõtted	1	1
VKE	3	3
Riigiasutused	6	7
Muu	25	29
Kokku	87	100

Kontakt

EL INNOVATSIOONIKESKUS
SA ARCHIMEDES
Kompanii 2, 51007 Tartu

Kristina Kallas
projektijuht
Tel 07 300 329
Faks 07 300 336
E-post: kristina@irc.ee
www.irc.ee
www.irc.ee/womencraft.htm

